

Handelen in azijn...

In een donkere brasserie langs een drukke baan, tracht ik met wisselend succes een koekje uit de plastic verpakking te pruutsen. Uit een luidspreker boven mij klinkt *Please forgive me* van Brian Adams. De plastic verpakking wringt verwoed tegen: een verkruid hoopje biscuit is het resultaat. Maar de koffie, die is lekker.

Ik bedenk dat de tekst en het gehalte van Brian Adams' nummer ver uitstijgt boven de producten van hedendaagse singer-songwriters die wanhopige pogingen doen maar niet eens tot aan de man zijn enkels reiken. De muziekselectie is schitterend: een wat trager nummer volgt op twee meer swingende nummers.

De dienstster lijkt een jobstudente die van wijn niets afweet maar ook van de rest blijkbaar geen kaas heeft gegeten. Haar mooie verschijning zou mogelijk de enige link naar wat kwaliteit kunnen zijn. Net wanneer ik een stukje brood uit het mandje neem, wil ze afruimen. Ze merkt het en verontschuldigt zich. Zij brengt twee overvolle glazen witte wijn, die helaas niet gekoeld blijkt te zijn. "Kunnen we wat ijsblokjes krijgen", "Jazeker, sorry hoor" en zij brengt een groot glas met ijsblokjes. Wij zijn in een geanimeerd gesprek gewikkeld, zodat wij nog nauwelijks horen dat zij zich verder uitput in de sorry's.

Inmiddels speelt *Yesterday* van John Lennon. De lyrics zijn prachtig. Maar, volgens mij, is het de zoveelste yesterday: immers nogal wat Engelse schrijvers hebben zich aan dit "gisteren" bezondigd. Het heeft van nature al een blues karakter. Je kan gisteren toch niet meer terugdraaien en dus is het ook fatalistisch. Maar telkens weer vind ik het nummer een klassiek gehalte hebben. Het heeft iets Mozartachtig met de draagkracht van een Verdi, maar toch blijft het ook volks. Begrijpelijk dat sommigen Lennon verdachten van teveel communistische sympathieën. Zo een nummer past immers niet in de filosofie van "we rule the world".

Ik bestel twee tonijnschotels. Het meisje kijkt me met grote ogen aan. "Oh, je bedoelt de carpaccio van tonijn?", "Ja, die bedoel ik", "OK, we zorgen ervoor". Ik bekijk nog even de kaart; er komt slechts één gerecht met tonijn voor: de carpaccio. Waarom ze twijfelt, ontgaat mij. Moest ik haar leeftijd hebben, dan kon ze in de war zijn omdat ze praat met een vlotte imponerende kerel. Ik kon haar opa zijn, dus deze veronderstelling is niet aan de orde. Wij drinken van onze halve liter witte ijs gekoelde wijn. Zonde eigenlijk.

Door de kleine ramen zie ik de drukke baan voor ons. Op de parking staan een serie kleine wagentjes, allemaal vrij hip. Wellicht is er eentje bij van de dienstster en wellicht komt ze daarom bijverdienen. Het leven is nu eenmaal duur. Door de luidsprekers klinkt nu "I am sitting on the top of the bay". De man maakte slechts één succesnummer. In die tijd schreef men nog nummers met een verhaal als een schilderij, een verhaal waarin je veel sentiment kwijt kon. Je kon er naar luisteren met een pint in de hand terwijl je vrienden zich uitsloofden om interessant te zijn of, als het wat zachter klonk, ervan genieten in de wagen op de snelweg.

Ik heb de slechte gewoonte de geschiedenis van een brasserie te toetsen aan de geschiedenis van de eigenaar ervan. De man had de locatie geërfd van zijn vader die een bloeiende groothandel leidde met een twintigtal werknemers. Hij wou het beter doen dan zijn vader: minder werken en méér verdienen. Nu heeft hij acht zaken. Hij weet niet meer waar hij eerst moet zijn. Voortdurend stapelen de problemen zich op: elke dag moet hij vergaderen met zijn boekhouder en personeelsverantwoordelijke. Er blijven evenwel dingen verkeerd lopen omdat de mensen die voor hem werken niet elke dag even gemotiveerd zijn. Na een avondje stappen en blijven plakken, blijft voor sommigen hun aanwezigheid echt beperkt tot "aanwezig zijn". Achteraf bekeken was de groothandel van vader een stuk rustiger en bood hij ook meer zekerheid.

Onlangs nog hoorde ik een gelijkaardig verhaal. Een jongeman baatte een brasserie uit in Nederland. Tijdens het toeristisch seizoen -in de zomer dus- zat de brasserie propvol. In de winter liep hij de muren op want er was geen volk. Zijn vader had een poelierbedrijf in een kleine gemeente in het Noorden.

Rotterdam bouwde een gigantische hal voor vleesverkoop aan particulieren. De bovenverdiepingen werden ingenomen door appartementen. De jongeman die zich verveelde, ging helpen bij zijn vader in de verkoophal in Rotterdam. Rond 17:00 uur stoppen de werkzaamheden in de hal en hij moet dan 110 km rijden naar zijn brasserie. Daar werkt hij in de keuken tot 24:00 uur en rijdt dan 50 km naar huis. Doe dat maar elke dag en je bent na één jaar versleten. Toch zijn dit de mensen die de zaken draaiende houden; zij zorgen voor verkoop en voor werk. De jongeman heeft de laatste drie jaar niet één dag verlof genomen. Hij mag absoluut niet ziek worden want dan ontstaan grote problemen. Het gevoel dat je a.h.w. vastgeketend zit aan je bedrijf, kan op termijn wurgend werken.

Nochtans staan meerdere volkeren te wachten om in zo een systeem mee te draaien. Zij weten niet wat vrije tijd is. Hard werken..., zij hebben nooit iets anders gezien. Zij trekken zich geen barst aan van cultuur, taal of gewoonten. Hun enige vorm van aanpassing en inleving, laat zich resumeren in enkele rudimentaire zinsneden: goeiedag, dankjewel, tot ziens...

Spreek ik met kennis van zaken? Zeker, ik heb vele jaren met Aziaten geleefd en gewerkt. Hun familiale banden zijn onverbreekelijk en de hiërarchie binnen de familie is heilig. Vriendschappelijke relaties waarbij twee partijen met elkaar zaken doen of dingen uitwisselen zijn gebonden aan strikte (vaak ongeschreven) regels. Ofwel leef je die na, ofwel is het voor eeuwig gedaan met de vriendschap. Als het over zaken gaat, bouwen zij op een traditie van duizenden jaren, die bij ons niet bestaat en die wij dus niet kennen. Stellen dat wij, in ons westers denken bovenaan de ladder staan, is dus een denkfout van formaat. Er van uitgaan dat wij onze welstand gegarandeerd kunnen behouden is evengoed een denkfout. Meneer dat je in een globalistische handel nog kunt overleven zonder jezelf te beschermen, daar kan ik me één en ander bij voorstellen. Al onze grote bedrijven zitten in vreemde handen.

Enigszins gestuurd door de vraagstelling van gewiekste journalisten, praten de grote economen inmiddels over koetjes en kalfjes en de thee met koekjes van tante Petronella.

Sam.